

Szerkesztőség

Arad, Asszev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sárgóncím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ismét idegesség?

Jimboian (Zombolyán) letartóztattak öt magyart. Az ok ma már kissé feltűnő. Egyikük levelet kapott Magyarországból, ottani rokonaitól, akik a maguk maiv és laikus külpolitikai véleményüket közölték a jimboiai (zombolyai) magyarral és azt írták neki, hogy ne busuljon, mert hát az optánsper eldőlté következtében Zombolya megint visszakerül Magyarországhoz. Azt is megírta a határon túli rokon, hogy milyen jó is lesz akkor, mert sürribben láthatják egymást, mert nem fogja őket egy országhatár szétválasztani. A zombolyai magyar elajúsította a levelet négy barátjának és erre letartóztatták mind az ötöt.

Nincs az esetnek nagy fontossága, hiszen Prodan tábornok közbelépésére és megejtett vizsgálatára már szabadlábra kerültek a letartóztatottak, de valahogy a régmúlt időköt juttatja eszünkbe. Azokat az ideges éveket 1919-ben és 20-ban, amikor elég volt egy rosszul értelmezett mondat, vagy szó és már börtönbe került a kisebbségi polgár. Ez az idegesség, amely most Zombolyán sajtáságosan felütötte fejét, megint csak elkedvetlenedést idéz elő a kisebbségek tömegeiben. Mert mi már, némiképp abban a hitben voltunk, hogy lassan-lassan mégis csak megnyílik az a mesterséges feszültség, amit a turbuzgó rendfentartás, idézett elő. Mert hiszen maga a nép, a román és magyar nép oly békés egyetértésben él egymás mellett a falvakon, hogy azt a harmóniát nagyon nehéz még megzavarni is.

Az elmúlt évek alatt a Romániában élő kisebbségek nagyon sokszor tanujelét adták már lojalitásuknak, annak, hogy becsületesebb polgárai az államnak és mindezért csak megbecsülést, megértést és emberi bánásmódot sem kaptak. Most, 1928-ban letartóztatnak Zombolyán 5 magyart, mert egyikük levelet kapott Magyarországból.

Jól emlékszünk még Ionescu bucaresti-i orvosprofesszornak Aradon tartott nevezetes beszédjére. Azt mondotta az országos orvoskongresszus bankettjén a professzor, hogy kicsik vagyunk mi ahoz, hogy a történelem szekerét irányítsuk. Magyaroknak és románoknak egyetlen feladata van ezen a földön: békében élni egymás mellett és kéz a kézben dolgozni a hazza felvirágoztatására. Sajnos, az ilyen szép szavak és igazságok nem jutnak el Aradról még Zombolyáig sem, mert akkor ott is belátták volna, hogy egy magyarországi levél és 5 zombolyai magyar, aki ama levélről beszél: nem veszélyeztetheti az országot és nem irányíthatja a történelem szekerét. De nem igazíthat azon más se.

Jó volna már, ha egyszer tudatára ébrednének a hivatali magasságok annak, hogy nem akarja itt senki sem az ország biztonságát veszélyeztetni. Örül itt mindenki, ha élhet, igaz, hogy az is elég nehezen megy az utóbbi időben a kiváló gazdasági politika következtében. Nem akarnak itt a kisebbségek egyebet, csak egy kis megértést, egy kis jó bánásmódot, konszolidációt, mert azt megérdemlik annyira év bizalmatlankodása és rossz bánásmódja után. Szerény és jónevelt állampolgárok vagyunk, akik nem foglalkozunk rebellis gondolatokkal, kár tehát minduntalan a gyamni, a türelmetlenség eszközeit villogtatni a szemünk előtt. Az erdélyi magyar kisebbség békét akar, hagyják hát békében.

Maniu: Európa közvéleménye elfordult tőlünk.

A nemzeti-parasztpárt vezetője fájdalmas csapásnak tartja a genfi határozatot, amelyért a liberálisok politikáját teszi felelőssé. — Bethlen debreceni beszédét provokációnak tekinti.

A kormány erélyesen cáfolja távozásának híreit.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A fővárosi sajtó hatalmas cikkeiben foglalkozik az optánsper kérdésével és pártpolitikára való tekintet nélkül a genfi határozat ellen foglalt állást. Az ellenzéki lapok ugyan meg vannak arról győződve, hogy a genfi események következtében a kormány helyzete felette kritikussá vált, mindazonáltal nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Titulescu beszámoló táviratot küldött Maniu Gyulának, akit részletesen informált a történetekről. Maniu kivül Iorgához és Averescuhoz is táviratozott, akiket szolidaritásra kért az optáns-ügyben. Maniu válaszában bizalmáról biztosította a külügyminisztert, de kiigással élt a kormány általános politikájával szemben, követelve a törvényesség útjára való visszatérést és kérte Titulescu támogatását ennek megvalósulására. Éppen ezért politikai körökben nagy érdeklődéssel várták Maniu Gyula további észrevételeit, aki ma az optánsper kérdésével kapcsolatban az alábbi nyilatkozatot adta a sajtónak:

„Az ország veszélyben van” — mondja Maniu.

— A Népszövetség genfi határozata fájdalmas meglepetést keltett a román közvéleményben, jöllehet egyesek előtt, akik a helyzetet tisztán látták, nem lehetett titok az a változás, amely a Népszövetségnél a mi hátrányunkra beállott. Egyetlen reménységünk még az, hogy a határozat, amely az autoritásunkat veszélyezteti, még nem végleges. Sulyosan és fájdalmasan érint bennünket az a körülmény, hogy Európa közvéleménye elfordult tőlünk s fájdalommal érint, hogy a szövetségesekkel szemben éppen azok mellé állott, akik még tegnap ellenségei voltak. Ez tagadhatatlan tény, mert ha nem így állana a helyzet, akkor nem következett volna be Genfben az a változás, amely megtörtént. Szerencsétlenségünkre meg kell állapítanunk, hogy az eltávolodás jelensége általános, amire különös bizonyíték a szentgotthardi ügyvercsempészes elintézésének ügye.

— Mondhatom, hogy az ország veszélyben van és olyan külpolitikai válság előtt áll, amilyenre 1916 óta nem volt példa. Ime a szentgotthardi ügy: Magyarországon felfedeznek öt vagon gépfegyvert, amellyel Magyarország kétséget kizáróan bebizonyította, hogy megszegte a békeszerződés rendelkezéseit. Tiltakozást jelentettünk be és megfelelő rendszabályozást kértünk, de Magyarország ennek ellenére egy árverésen eladta a gépfegyvereket, ignorálva a Népszövetség idevonatkozó rendelkezéseit. De még ennél is

több történt. Bethlen István gróf magyar miniszterelnök március 4-én Debrecenben elmondott beszédében szóról-szóra a következő kijelentést tette: „Magyarország kéri a békeszerződés revízióját. Magyarország új határok megállapítását akarja. Nem lehet addig béke, amíg ezeket a határokat nem veszik revízió alá. Magyarország eladta a gépfegyvereket, annak ellenére, hogy ez ellen tiltakoztak, mert Magyarországnak ehhez joga van.” E provokatív magatartásra a Népszövetségnek egyetlen szava sem volt. Mindössze annyit történt, hogy a Népszövetség bizottságot küldött ki, mely az ügyet meg fogja vizsgálni.

„A Népszövetség ellenségeinket támogatja.”

— Az optánsperben kétségtelen és letagadhatatlan csapás ért bennünket. A szentgotthardi ügyben pedig elhalasztották a döntést. Ugyanakkor pedig a Népszövetség ki sem fejezte rosszallását Bethlen provokatív kijelentései miatt. Tehette volna Magyarország ezt másképpen, ha nem érzi maga mögött a Népszövetség egész támogatását? Történhet-e ez másképpen, mint úgy, hogy a Népszövetség ellenségeinket támogatja velünk szemben? Ide jutottunk tehát a háború befejezése után tíz esztendővel, ide juttattott bennünket a liberálisok belpolitikája és a minden orientáció nélkül való külpolitikája.

Szabad választásokat!

A kérdésekkel szemben tehát most a legsürgősebb teendőket három pontban lehet összefoglalni. Mindenekelőtt precizitálni kell Románia álláspontját az optáns kérdést illetően, illetve a Népszövetség most hozott döntésével szemben. Másodsor meg kell állapítani azt, hogy kit terhel a felelősség, hogy az ország ide jutott. Harmadsor, meg kell találni azt a megfelelő egységet, amely alkalmas arra, hogy a helyzetet enyhítsen. Ezt pedig nem lehet másképp, mint az ország összes erőinek teljes szolidaritásával és egy olyan kormánnyal elérni, amely a nép teljes bizalmát bírja. Szabad választásokat kell kiírni, amelynek alapján összeült parlament teljes felhatalmazást adhat a kormánynak.

Politikai körökben nem csekély izgalmat keltett különben, hogy Titulescu állítólag szabadságának meghosszabbítását kérte. A külügyminiszter eszerint nem utazik Londonba, mint előzetesen tervezte, hanem szabadsága alatt pihenni akar. Berlinbe azonban valószínűleg elutazik, mert erre rendkívül fontos gazdasági és politikai kérdések elintézése készítték. A Curenul jelentése szerint Titulescu hamarosan hazaérkezik és sem Párisba, sem Londonba nem látogat el. A Curenul is megállapítja, hogy a külügyminiszter már március 19-ikén itthon lesz és Berlinbe sem látogat el. A lap ehhez még hozzáfűzi, hogy politikai körök véleménye szerint Titulescu hazaérkezése után a kormány lemond.

A kormány továbbra is helyén marad.

A Vitorul a Cuvantul ama híret, hogy Bratianu Vintila és Duca között ellentétek támadtak az optans-perben és míg a miniszterelnök le akar mondani, Duca maradni óhaj, koholmányának deklarálja, amely cáfolatra sem érdemes. Bratianu Vintila és Duca között teljes az egyvetéris arra nézve is, hogy a kormánynak semmi oka sincs visszavonulni, sőt ellenkezőleg folytatnia kell az állam konszolidációs munkáját. Ugyancsak a kormánylap hangsúlyozza, hogy Titulescu az ellenzék összes vezéréhez küldött táviratot, nemcsak Maniuhoz és erről előzőleg értesítette a kor-

mányt is. A táviratok azonos tartalmuak voltak. A lap megjegyzi, hogy semmiféle esemény nincs készülöben, nagy csalódására azoknak, akik azt hiszik, hogy nagy nemzeti kérdésekből hasznot húzhatnak.

Bratianu Vintila miniszterelnök kijelentette a Rador tudósítójának, hogy a kormány lemondási szándékáról szóló hírek minden alapot nélkülöznek. Ma inkább, mint valaha, példát kell adnunk energiáinkról és szolidaritásunkról a román ügy győzelmének biztosítására.

Bratianu a lakbérleti szerződések meghosszabbításáról.

A kormányelnök a lakók közgyűlésén ígéretet tett a szerződések meghosszabbítására.

Bucurestiből jelentik: A romániai Lakószövetség bucuresti-i központja vasárnap a Dacia nagytermében gyűlést tartott, amelyen Bratianu Vintila kormányelnök is megjelent. Az ülés során Madger, Secasa és Cutava ügyvédek szólaltak fel és ismertették a kormány álláspontját a lakbérleti szerződések meghosszabbítása ügyében. A szónokok mindazonáltal türelmetlen hangon kérték a kormányt, hogy sürgősen döntsön a kérdésben. Bratianu Vintila erre kijelentette, hogy a lakók megszerez-

ték jogukat ahhoz, hogy lakbérleti szerződésüket a kormány meghosszabbítsa. Ígéretet is tett már erre vonatkozólag, ezért türelmet és további bizalmat kér. A gyűlés lelkesen megéljenezte a kormányelnököt, aki ezután nyomban eltávozott a teremből. Távozása után a gyűlés határozatot fogadott el, amely szerint bizalmat szavaznak a kormánynak és biznak abban, hogy a kormány újabb egy esztendővel meghosszabbítja a lakbérleti szerződéseket.

Az Aradi Kölcsey-Egyesület munkára készül.

A jövő hét folyamán összeül az egyesület választmánya. — „A magyar kultúra ápolása az egyedüli célunk” — mondja Bérczy főtitkár.

(Arad, március 13.) Általános örömet és meglepedést keltett Aradon az, hogy az Aradi Kölcsey Egyesület hosszú hallgatás után smét szót emelhet a magyar kulturáért. Mint az Aradi Közlöny egyedül adta hírül, a miniszteri utasítására az egyesületet jogi személyiséggé ismerte el az aradi törvényszék, ami annyit jelent, hogy többé semmi akadálya nincsen annak, hogy akcióba lépjen. Az Aradi

Kölcsey Egyesület, tekintettel arra, hogy a tavaszi és nyári időszak nem alkalmas működésének megkezdésére, tulajdonképeni munkáját csak az ősszel kezdi el. Az előzetes szervezési munkálatok azonban néhány napon belül kezdetét veszik. Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Bérczy Lajos tanárt, az Aradi Kölcsey Egyesület főtitkárát, aki az egyesület programjáról a következőket jelentette ki:

Utközben.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Irtá: FEDÁK SÁRI.

Ezek közben valami különös történet velem. Valami, amiről idáig még nem tudtam. A harmadik polgári vizsgám után volt, nyáron. A bátyám akkor, maturált és hazajött vakációra. Péter bácsi legnagyobb mulatsága az volt, mikor felheccelt, hogy: Uccu Babu, üsd pofon bátyádat, kapsz egy hatost. Még ki sem mondta, már ott csattant a bátyám arcán a pofon. A hatos is nagyon érdekelt, de a méreg még jobban doigozott bennem. Pista bátyám rettenetes ellenségem volt a színügyi kérdésekben és a szüleimet heccelte ellenem. Ezért örökös csata folyt közöttünk. De, hogy visszatérjek arra, amit elkezdtem, a különösre, ami velem történt, a bátyám négy-öt barátja állándóan nálunk tanyázott és én sokat lógtam közöttük. Egyik estefelé — úgy emlékszem, mintha ma volna — bent ültek a fiúk az ebédlőben, körben, a nagy asztal körül vagy hatan és beszélgettek, vitatkoztak. Én megint szokott helyemen állottam, a kályhához támaszkodva és hallgattam a fiúk veszekedését. Eszre sem vették, hogy ott vagyok. Egyszer csak — oh, kis csunya, rövidlátó szemek! — úgy éreztem, sőt úgy láttam, hogy két nagyon mély, koromfekete szemmel néz engem valaki. Szakadatlanul rám néz. Nem hittem, hogy ez lehetséges. Nem hittem, hogy olyan valaki is van a világon, aki engem néz. Nem is igen láttam én azt. Éreztem. Egyik legszebb érzésem volt életemben. Nem tartott tovább pár percnél. Azt hittem, az ég szakad rám, úgy dobogott a szívem, fent, egészen a nyakamnál. A csunya, mongol arcom rákvörös lett és valami kimondhatatlan édeset éreztem. Egyszerre szinte jól kezdtem látni. Világosan láttam — dacára, hogy a nagy szoba másik végében volt — tisztán láttam a rajtam nyugvó két koromfekete szemet. Valami ámulás felét

éreztem és azt gondoltam, hogy most volna jó — meghalni. Szébb már ugysem következhetik semmi az életemben. Ha tudtam volna akkor, hogy mennyire igazam volt.

Horváth Árpád. Első szerelmem. A főmérnök fia volt, tizennyolcéves és Pesten jogász. Magas, feketehajú, nagyon komoly, nyugodt, halkszavú, jól nevelt fiú volt. Kitünő modora volt és óriási sikere a beregszászi lányoknál. És pesti jogász volt, kérem. Milyen különös, hogy épen rajtam akadt meg a szemem, aki a lányok között bizony nem voltam a legszebb. Az ellenkezője voltam. Árpádnak csodálatosan szép szemei voltak. Mint két ragyogó fekete gyémánt. Mélyérzésű gyerek volt. Poéta. Verseket írt. Egyszer egy este, mikor Péter hácsit hoztuk haza csónakon, hátramaradtunk a kertben. Akkor is nyolcat harangoztak. Érdekes, milyen nagy szerepe van életemben a nyolcórás harangszónak. Mondom, hátramaradtunk a kertben, gyönyörű júliusban, a nagy diófa alatt, kedvesen beszéltem valamit, aztán szépen felém hajolt és — megcsókolt. Nem a számat csókolta meg, kedves Barátom, csak az arcomat. És mégis azt hiszem, hogy az a csók volt életemben a legszebb. Vagy lehet, hogy nem is a csók volt olyan szép, mint inkább az én szívem és lelkem. A csók sem attól függ, hogy milyen. Inkább az a fontos, hogy mi milyenek vagyunk.

Másnap azt mondta nekem Árpád, hogy elvesz feleségül. Nem tűri, hogy színészne legyenek.

— Mert tudja maga, hogy mi és ki egy színészne? Én tudom, én Pesten vagyok jogász, én mindent látok és hallok, én ismerem azokat a színésznőket. Aztán mesélni kezdett kontra színipalva dolgokat. Pontosan az ellenkezőjét mindannak, amiket Péter bácsitól hallottam. Beláttam, hogy igaza van. Beláttam, hogy mindezeket tekintetbe véve — legfőképpen azt, hogy a diófa alatt megcsókolt — nekem nincs és nem is lehet más választásom, minthogy hozzá menjek feleségül.

— Csak ez azért mégis nagyon nehéz.

— Első dolgunk a választmányi ülés összehívása, amely már a jövő hét folyamán megtörténik. A választmányi ülés határozata alapján, valószínűleg április elején, megtartjuk a közgyűlést. Ezután kezdődik a munkálatok megszervezése, a szakosztályok összeállítása, amelyek külön-külön mind kulturmissziót fognak teljesíteni. Célunk a magyar nemzeti lélek fejlesztése és ápolása, a műveltség, a kultúra terjesztése, természetesen minden politika kizárásával. Szabadegyetemet létesítünk, amelyen irodalmat, művészetet, társadalmi és gazdasági tudományos előadásokat fognak tartani. Működésünk nem fog zsurok rendezésében kimerülni, habár a szokásos Kölcsey-irodalmi zsurokra is szükség van, hanem a komoly, tudományos munkára, a műveltség magvának elhíntésére fektetjük a főszűrt.

— A kényszerű szünet alatt nem fejthetünk ki nyilvános akciót, azonban tőlünk telhetőleg igyekeztünk ezt az időt is eredményesen felhasználni. A város rendelkezésére bocsátott sok ezer kötettől álló Kölcsey-könyvtár könyveit rendbehoztuk és körülbelül ezer új könyvet vásároltunk. Most végre elérkezett az idő, amikor nyilvánosan is akcióba léphetünk és hűségesek maradunk ezután is az Aradi Kölcsey Egyesület nagy és dicsőséges múltjához.

Angol fegyvercsempészes Kinába.

Páris akadt a szentgotthárdi esetnek. — Angol gözös hadiszert szállított Sanghaiba.

Londonból jelentik: A sanghai rendőrség tegnap 40.000 láda municiót és 400 Mauser-pisztolyt foglalt le, amelyeket a Ohen hajózási vállalat Carmarthenshire nevű gőzöse rakott partra. Az angol gőzös fedélzetét is átkutatták, azonban több fegyvert nem találtak. A Daily Mail értesítése szerint nemzetközi fegyvercsempészes történt. A fegyverek nagyrésze az európai kontinensen készült, míg a gőzös Angliából érkezett. A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogyan került a hatalmas hadiszert-szállítmány a gőzös fedélzetére.

Mert mondja, kedves Árpád, ha maga engem elvesz, miből fogunk élni? Miből fogjuk eiltartani a gyerekeket? Mert édesapám mindig azt mondja, hogy az ő beleegyezésével én soha nem mehetek férjhez. Azt mondja, az a legrosszabb üzlet, melyet emberek józan észszel köthetnek és ő nem fog nekem ilyesmire pénzt adni. Árpád azt felelte:

— Nem is kell. Majd én megkeresem azt a pénzt, amire szükségünk lesz. Várunk öt évet, — ötöt! — míg én készen leszek a tanulmányaimmal, akkor én huszonhárom esztendő leszek, maga tizennyolc és akkor majd én megmutatom, hogyan kell magát uri módon eiltartani. És a gyerekeket is.

Nagyon helyeselttem ezt a tervet. Tizenhároméves voltam és mindig fülig vörös lettem, valahányszor észrevettem, hogy a két szép fekete szem simogatja az arcomat. Ugy jártam-keltem a világban, mint egy kis ábrándos menyasszony. A szinpad iránti szerelmem egy kicsit meglazult. De csak rövid időre.

Történt egyszer, hogy a nyár vége felé, magamból kikelve, izgatottan meséltem az anyámnak, hogy:

— Hallgasson ide, édesanyám, milyen furcsát álmodtam. Azt álmodtam, hogy egy nagy szinpadon állottam. A város, melyben a szinpad volt, nem volt magyarnyelvű. Idegen nyelven beszéltek körülöttem. Megjelentem a szinpadon tiszta fekete selyemruhában, az emberek tapsoltak és a zenekarból egy óriási virágkosarat nyújtottak felém. A virágkosárra egy lilaszínű esperes cingulus volt kötve. A virágot is, a cingulust is Leszkay Sándor bácsitól kaptam.

Leszkay Sándor Nagy-Magyaron, a Csallóközben volt esperes-plébános. Én a Tiszahátton voltam tizenhároméves kisleány. Kinek jutott volna valaha is eszébe, hogy Pozsonyban fogok elindulni az utamra, ahol tényleg felnyújtották a zenekarból a nagy virágkosarat, melyet Leszkay Sándor küldött és melyre tényleg egy sötétlila cingulus volt kötve ezzel a felirással: Az álmok nem hazudnak.

Tévedésből letartóztatták Savu Constantin aradi román ujságírót.

Egy régen kelt körözölevél alapján a timisoarai törvényszékre szállították, ahol kiderült a félreértés. Savu azonnal szabadlábra helyezték.

(Arad, március 13.) Savu Constantint, ismert aradi román ujságírót, volt országgyűlési képviselőt, az aradi rendőrség, a timisoarai (temesvári) törvényszék által kiadott körözölevél alapján, ma délelőtt letartóztatta és Temesvárra kísérte. A körözölevél annál is inkább keltett meglepetést, mert mint írja, a körözött ismeretlen helyen tartózkodik és jelenleg szökésben van. A február hó 3-án kelt körözölevél március 12-én érkezett Aradra és ma felhívták a rendőrségre Savu Constantint, akit nyomban letartóztattak.

A volt képviselő 1926-ban a zombolyai közkórház gondnoki ügyeit vezette, de rövid idő múlva otthagyta állását és Aradon telepedett le, ahol több bucuresti-i lap tudósításával foglalkozott. 1926. év végén feljelentés érkezett a temesvári ügyészséghez, amely szerint Savu Constantin a zombolyai kórház készpénz vagyonából hetvenezer lejjel nem számolt el. A feljelentés alapján Savu annak idején letartóztatták, azonban néhány nap múlva szabadon engedték, mert sikerült tisztázni magát az ellene felhozott vádakkal szemben. Savu Constantin azóta békésen folytatta munkáját Aradon, azt hitte, hogy véglegesen megszüntették ellene az eljárást és egészen megfellebbezett az ellene indított hajszáról.

Annál nagyobb meglepetést keltett, amikor ma délelőtt a rendőrségen Mesesan inspektor tudomására adta, hogy vizsgálóbírói határozat alapján kénytelen letartóztatásba helyezni. Savu Constantin nem is sejtette a letartóztatás okát, csak amikor a letartóztatást elrendelő táviratban között aktaszámot meglátta, tudta meg, hogy az állítólagosan eltulajdoni-

A „csók”, melyet Árpádtól kaptam, teljesen feldúlt. Meg voltam zavarodva. Rettentetes harcokat vívtam színpad és családi élet között. Mikor színházról volt szó, ilyeneket mondtam anyámnak és Péter bácsinak:

— Most már ugyis mindegy. Most már ugy sincs visszatérés. Nekem most már színésznőnek kellennem.

Azt mondja anyám:

— Mi az a „most már”. Micsoda buta beszéd ez?

Mosolyogtam. Nem értették. Nem értették, hogy engem valaki a diófa alatt megcsókolt és most már nincs választani való ut. Csak két ut van: vagy elvesz feleségül, vagy a színésznői pályára kell mennem, ahol az ilvesmi — szabad. Visszatérés nincs. Nincs visszatérés.

Árpád nagyon fölényesen beszélt a színházról és bizonyos kis megvetéssel a színésznőkről, akiknek gyémántokat lehet ajándékozni, meg bundát, meg birtokot. Én ugyan még idáig ezek közül egyiket sem kaptam, ha csak ezután nem fogok kapni. De azt hiszem, ennek is több súlyos akadálya van. Az ő nagy, zajos jogász-életében így tanulta. Egy pesti jogász pedig csak tudja, na! Az emlékkönyvembe egy kis verset írt, melynek ezek voltak az utolsó sorai:

A lányka szép, mig honn virul feselve,
Mint nyíló bimbó oly szép, oly remek,
S ha nagyravágás, gőg honolna benne,
Elhagyja bokrárt, fény után esengve,
Jutalma, vesztett boldogság lehet.

Ezt a kis verset a keze írásában most tártam meg egy sápadt papiroson az ifjúkori emlékkönyvemben. Milyen szép ajándék. — Visszaemlékezni erre az első, tiszta szívdobbanásra. A mélyen szikrázó, komoly, koromfekete szemek a nagy háboruban örökre lecsukódtak. Valjevónál. Mindjárt a legelején. Már ott vesztettük el a háborút. A kis valjevói katoná bízosan vár rám valahol és szeretettel egyengeti az utat, mire majd én is — meg-

tott hetvenezer lej ügyét elevenítették fel. Savu Constantint Temesvárra kísérték és ott

Tisza István gyilkosa: Ben Aroli bej?

Budapesten elfogták Gampe István betörőt, akit a Tisza-gyilkossággal gyanúsítanak. — Megállapították, hogy Gampe azonos az Aradon is jól ismert Ben Aroli bej hipnotizőrrel. — A budapesti éjszakák „Krisztusa” rendőrkézre került.

Sztranykovszky a Tisza-pör újrafelvételét kérte.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A Tisza-gyilkosság ügyében ma szenzációs fordulat állott be. A jogerősen elítélt Gärtner Marcel és Sztranykovszky Tibor védői újrafelvételi kérvényt nyújtottak ma be, amelyben kérik a rendőri pótnyomozás elrendelését és megnevezik Tisza igazi gyilkosát Gampe István, a nemrég elfogott betörő személyében.

Ki az a Ben Aroly bej?

Az Aradi Közlöny részletesen számolt be Gampe István elfogatásáról, aki az elmúlt év végén betört az oradeamarei (nagyváradi) jogakadémiára és kifosztotta az akadémia pénzeszekrényét, majd Magyarországra szökött át. A betörőt Budapestben tartóztatták le, amint tetten érték egy zsebtolvajlásban.

A rendőrségi nyomozás most azt a szenzációs megállapítást tette, hogy Gampe István, a körözött betörő, azonos Ben Aroly bejjelel, a Romániában sokat szerepelt hipnotizőrrel, aki több ízben Aradon is vendégszerepelt.

Az ügy annál érdekesebb, miután 1927. áprilisában a timisoarai sziguranca letartóztatta az ott vendégszereplő Ben Aroly bejt, a ki ellen feljelentés érkezett a sziguranára, a mely szerint ő az igazi Tisza-gyilkos. Ben Aroly alias Gampe István alias Grünfeld Géza erélyesen tiltakozott a vád ellen és miután a magyar hatóságok nem bocsátottak ki ellene elfogatóparancsot és nem kérték kiadatását, a sziguranca szabadlábrahelyezte a hipnotizőrt. Gampe István érdekes történetét az eddig lefolytatott nyomozás a következőkben rögzíti le:

A Csillagbörtön szakállas lakója vallomást tesz.

Az elmúlt év tavaszán egy fiatal magántisztviselő jelent meg a pesti rendőrnőkapitányságon és szenzációs vallomást tett. Elmondotta, hogy a kommun alatti cselekményeiért több évre ítéltek el és büntetését a csillagbörtönben töltötte. Ott ismerkedett meg Gampe Istvánnal, aki tengerész volt s szintén a kommun alatti büncselekményeiért tilt. Gampe még fogolytársai is titokzatos embernek ismerték. A szélesvállú, szakállas, szurós tekintetű férfi, sokszor napokig nem szólt cellatársaihoz, idegesen sétált fel és alá a cellában, a legkisebb zajra is felrezzent és éjszakánként gyakran felriadt álmából. Gampe a fatalemberrel tartotta fenn a legszorosabb barátságot és sokszor emlegette, hogy nagy titka van, amit csak akkor mer majd elárulni, ha kiszabadul a börtönből és tul lesz az ország határán.

Gampe 1926. őszén szabadult ki a Csillagbörtönből és szabadulása után levelet csempesztetett be a fiatalembernek, bejelentve, hogy most már nyugodt, mert tul van az ország határán. Ezután rátért levelében arra, hogy a kommun alatti büncselekményeinél sokkal súlyosabb bűn terheli lelkét, mert ő volt az a szakállas ember, aki lelötte Tisza István grófot a Roheim-villában és akit az elhunyt Hüttner, mint Tisza igazi gyilkosát emleget hátrahagyott naplójában.

Hüttner naplójában — mint ismeretes — tény-

Brudariu Adrian dr. országgyűlési képviselővel, aki ügyvédje, elment a törvényszékhez, igazolta, hogy 1906. óta Aradon bejelentett lakása és foglalkozása van és esze ágában sincs megszökn. Hamarosan kiderült aztán, hogy sajnálatos félreértésről van szó, mert a zombolyai ügyből kifolyólag régebben kiadott körözölevél alapján történt a letartóztatás. Savu Constantint azonnal szabadlábra helyezték.

leg szerepel egy titokzatos szakállas férfi, akit többedmagával berontott a Roheim-villába és halálos lövéseket adott le Tiszára. A rejtélyes szakállas ember többször is szerepelt a Tisza-perben, a tragédia szemtanui és vádlottjai említették tetteket róla, azonban nevét nem tudták megmondani.

Leleplezik a soknevű hipnotizőrt.

1927. áprilisában, amikor Ben Aroly bej Timisoarán fellépett, a volt fegyenc társ szintén Timisoarán tartózkodott és kíváncsiságból elment az előadásra, ahol a legnagyobb meglepetésére felismerte Ben Aroly bejben Gampe Istvánt. Előadás után a volt fegyenc megvárta a hipnotizőrt és magyarul szólította meg. A hipnotizőr először úgy tett, mintha nem értette volna a magyar szavakat, később azonban félrevonta volt fegyenc társát és beismerte, hogy azonos Gampe Istvánnal. Könyörgött neki, ne leplezze le kilétét, artista igazolványa ugyan nincsen, de most mint hipnotizőr keresi meg kenyerét. A találkozás után történt Ben Aroly bej letartóztatása és szabadlábrahelyezése.

Gampe neve a mult év végén szerepelt újból, amikor kirabolta a nagyváradi jogakadémia pénztárát. Ekkor a nagyváradi rendőrség elfogatóparancsot adott ki a betörő ellen, aki nyomatlanul eltűnt. Három héttel ezelőtt a Keleti pályaudvar előtti megállónál a detektívek tettenérték zsebtolvajlásban Gampe-t, akit letartóztattak és néhány nappal később kiderült, hogy az értelmi szerzője egy nagy szabású pengőhamisításnak, amelyet a rendőrség leleplezett. Gampe büntársait: egy vidéki gazdálkodót, egy pincért és egy fémcsiszolót letartóztatták és kihallgatásuk alkalmával azt vallották a rendőrségen, hogy Gampe István bujtatta el őket a pénzhamisításra.

Tegnap kihallgatták Gampe Istvánt, aki gunyos mosollyal lépkedett a fogházörök között. A kihallgatás előtt összehasonlították személyi adatait Ben Aroly bej személyleírásával és adataival, amelyekkel pontosan meg egyeznek. Az ügyészségen néhány napon belül döntenek az újrafelvétel ügyében és valószínű, hogy a rendőrség hamarosan bevezeti a nyomozást, amely alkalommal tisztázásra kerül Ben Aroly bej, a budapesti éjszaka „Krisztusának” rejtélyes szerepe.

Megbukott az egész osztály Oradeán.

Az elkeseredett magyar diákok szétrombolták a tanterem berendezését.

Oradea-mare (Nagyváradról) jelentik: Szomorú incidens játszódott le az oradeai Gojdu-liceumban. A liceum magyar szekciója harmadik osztályán nagy elkeseredés uralkodott, mert a diákokat a román nyelvből kivétel nélkül elbukatták, írásbeli dolgozatuk alapján. P. F. harmadik osztályos diák következtében a fiuk összetörték elkeseredésükben a padokat, katedrát és megrongálták a tanterem teljes berendezését. Az ügyben vizsgálat indult meg, amelynek következményeképpen ma kizárták az iskolából P. F.-et, míg a többi ellen még folyik a vizsgálat.

Jön!

Küzdelem a boldogságért
Jeanne Ney szerepében

az Apolloba.

Balthazár püspök a numerus clausus ellen

Teleky Pál gróf Magyarországot az elzsidósodástól félti. — „Itt faji harcról van szó,” mondotta. — Balthazár Dezső, Teleky Pál és Berzeviczy Albert beszédei a magyar felsőházban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A felsőház mai ülésén Wlassics elnök megnyitójában melegen emlékezett meg Horthy Miklós kormányzó nyolc éves működéséről, majd áttért a numerus clausus módosító törvényjavaslat vitájára, amelynek első szónoka Balthazár püspök, nagy figyelem közepette szólalt fel.

„A magyar Pantheonban megér a zsidó és nemzsidó.”

— A szabadság akkor áldás, — mondotta a püspök — ha az okosságnak és kegyelemnek rendelik alá. Vannak általános igazságok és szokások, amelyeknek felett a szabadság kerekéről levenni sohasem szabad. A nemzethez tartozás kötelem nekem szent fogalom, amely felett a nemzeti génusz szuverenitást dominál.

Beszéde további során kijelenti, hogy a magyar génusz kohójában színerannyá tudta változtatni a legkülönbözőbb fajtájú embereket. A magyar Pantheonban eddig szépen megfértek a zsidó és nemzsidó, a magyar és nem magyar emberek. A faji megkülönböztetést a jogszerezések, vagy jogmegtagadások alapjául nem fogadhatja el, ugyisintén a vallási megkülönböztetést sem. Nem fogadhatja ezért el a numerus clausus, sem előbbi szigorúbb, sem enyhébb formájában. A numerus clausus törvény nem való törvénytarba, legkevésbé pedig a magyar törvénytarba.

Balthazár püspök után Mátray Rudolf cisztercita tanár szólalt fel a javaslat ügyében és az egyetemen túlszűfoltóságára való tekintettel elfogadja a javaslatot. Utána gróf Teleky Pál tartott beszédet.

Teleky gróf a zsidóság tértoglásáról.

Gróf Teleky először azt kérte, hogy a Ház fontolja meg komolyan az ifjuságnak hozzá intézett kérvényét, miután az ifjuságnak komoly véleménye van és lehet is.

— Nem a törvény tartja legalomban az ifjuságot, — mondotta Teleky gróf — hanem az a körülmény, hogy az életben sokkal erősebb numerus clausus talál magával szemben. A numerus clausus szurrogatum arra, hogy az elhibázott idők után, amikor nagyon is liberálisok voltak, visszatérjenek a helyesebb gondolkodásra. A numerus clausus, amely az első években differenciálódást idéz elő, később a keresztény ifjuság hátrányára fog eltolódni, mert a keresztény társadalomnál hiányzik az összetartás, amellyel a zsidóság rendelkezik. A hátrányos állapot folytatódik az életben is.

Teleky gróf ezután számadatokkal igyekszik megerősíteni állításait és kimutatni, hogy a zsidóság túlságosan nagy lért foglalt el az iparban és kereskedelemben. A legnagyobb állami szállításokat végző vállalatokban a legrosszabb helyzete van a magyar ifjuságnak. Ráter ezután arra, hogy a numerus clausus sehohsem hajtották szigorúan végre és egyes fakultásokon a zsidók 25 százalékot is elértek. Ezen irányzat folytatásával sem a kormány, sem a zsidóság nem járna helyes uton.

— Mondjuk ki nyíltan, — jelentette ki — faji harcról van szó. Nem diffamáló, ha a zsidóságról, mint fajról emlékezünk meg és ezért semmi sértés nincsen abban, ha azt mondjuk, hogy nem akarjuk Magyarországot elzsidósodást. Éppen úgy nem akarjuk, hogy elnémetesedjék. A faji probléma nem csupán a vér kérdése, hanem a hosszas együttélésben testilek megkülönböztető tulajdonságok kifejlődése.

Teleky gróf még kifejti, hogy a magyarság képtelen asszimilálódni és ezért szükséges a numerus clausus. A liberálisizmust gyakorolni kell, de a nemzet vitális érdekében el lehet tölteni. Bőve kell megteremteni az ország népessége között, azonban nem konvencionális hazugságok hamisztatásával. Befejezésül kijelenti, hogy miután a javaslat nem nyílt kom-

promisszum és nem oldja meg a kérdést, nem fogadja el.

Az előmenetel szerint lehet csak osztályozni.

Utána Berzeviczy Albert szólalt fel, aki leszögezi, hogy a numerus clausus törvényt meg kell változtatni, azonban a módosító javaslat nem oldja meg kedvezően egyik félre

Vihar a kamarában Pan Halipa fel-szólalása miatt.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén Saveanu elnök bejelentette, hogy máától fogva naponta két ülés lesz, egy délután és egy este. P. Joanitescu kéri, hogy sürgős interpellációt terjeszthessen be a lakbérleti törvény ügyében. Madgearu kéri a miniszterelnököt, hogy válaszoljon a költségvetés hiányai ügyében feltett kérdéseire, továbbá felvilágosítást kér a prahovai inszenzált állítólagos összeesküvésről. Kijelenti, hogy a vasárnapi nagygyűlésen nem terveznek semmiféle nagy dolgot és követeli, hogy a polgárok szabadon vehessenek részt pártjaik gyűléseiben.

Duca belügyminiszter kifejti, hogy az igazságszolgáltatási hatóságok megvizsgálják az ügyet a Carnescu ügyvéd izgatásaival

Jön!

URANIABA

Jön!

Patt és Patachon legjobb filmje A szerencse-kerék.

Ismét Juhosné lett a Juhos-árva gyámja.

A brassói törvényszék előtt elszámolt a Juhos-vagyónból elköltött pénzzel, mire visszahelyezték gyámi tisztébe.

(Arad, március 13.) Az ismeretes Juhos-ügyben érdekes döntést hozott tegnap a brassói törvényszék. A nagy port felvert ügy előzményei emlékeztetnek mindenki előtt és csak a napokban adtuk hírt róla, hogy a clujai (kolozsvári) törvényszék március 20-án hallgatja ki dr. Varjassy Lajost, aki szintén szereplője a dolognak, hogy aztán április elején megtartsa a főtárgyalást.

Éttől függetlenül azonban még egy eljárás volt folyamatban ez ügyvel kapcsolatban. A timisoarai (temesvári) törvényszék árvaszéki osztálya tudvalevőleg tavaly, amikor özvegy Juhosné letartóztatták; egyben elmozdította Juhosné kiskorú leányának, Juhos Erzsébetnek gyámi tiszttségétől és dr. Becker János timisoarai (temesvári) ügyvédet nevezte ki gyámul. Amikor Juhosné — mint ahogy az örökségi ügy többi gyanúsítottjal is — szabadlábra került, a semmitől az árvaszéki ügynek más törvényszék hatáskörébe való utalását kérte. A semmitől ennek a kérelmek helyt adott és az árvaszéki ügyek el-

birálására a brassói törvényszéket delegálták. Az árvaszéki iratok elkerültek Brassóba és ott Juhosné kérelmet intézett a törvényszék árvaszéki osztályához, hogy adja vissza számára a gyámságot annál is inkább, mert elítélve nincsen s az új vizsgálat során ártatlanságát tudja beigazolni. A brassói törvényszék foglalkozott Juhosné beadványával és az árva vagyonából elköltött és a jövedelemből felvett összegek elszámolására szólította fel. Juhosné tegnap megjelent a brassói törvényszék előtt bucaresti-i ügyvédje kíséretében és ott az elköltött összegekkel elszámolt.

Az elszámolást a brassói törvényszék tudomásul vette, helyt adott Juhosné kérelmének és az érvényben levő gyámtörvény alapján visszahelyezte leányának, kiskorú Juhos Erzsébetnek gyámi tisztébe. A nagy port felvert Juhos-ügynek egyik része ezzel a döntéssel nyugvópontra jutott. Másikfelvén az árvaszék tárgyalja még azokat a követeléseket is, amelyeket különböző fizetések címén a kiskorútól követelnek.

Letartóztattak négyszáz parasztot, mert paraszt tettek a régenstanácsnál a kormány ellen.

Bucurestiből jelentik: Ellenzéki körökben nagy mebotránkozást keltett, hogy a székek-kereszturi csendőrség mintegy négyszáz nemzeti-parasztpárti parasztot letartóztatott, amiért távirati uton panaszt tettek a régenstanács előtt a kormány ellen. A letartóztatásról dr. Solomon segesvári nemzeti-parasztpárti képviselő tett jelentést Maniu Gyulának, aki nyomban felkereste

Duca belügyminisztert, akinél az ügyben közbenjár. A belügyminiszter kijelentette, hogy a letartóztatásokról a kormány semmit sem tud, azok nem a kormány rendelkezésére történtek. A történetek felett a belügyminiszter sajnálkozását fejezte ki és ígéretet tett, hogy haladéktalanul vizsgálatot rendel el az ügyben.

SPORT

O A III. kerületi TVAC győzött a Kispest felett és nem a Kispest verte meg az Óbudalakat, mint azt mai számunkban téves távirat alapján jelentették. Az eredmény 3:2 (2:2)

volt. Ezekután a bajnokság tabellája a következőképpen fest: 1. Ferencváros 25 p. (14). 2. Sabaria 23 p. (14). 3. Újpest 23 p. 4. Hungária 22 p. 5. Nemzeti 14 p. 6. III ker. TVAC 14 p. 7. Bástya 11 p. 8. Budai 33-as 11 p. 9. Vasas 10 p. 10. Attila 9 p. 11. Kispest 9 p. 12. Boesky 7 p.

Egyelőre szó sincs az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogáról.

Tudom azt — mondja Russu közoktatásügyi vezérigazgató — hogy a nyilvánossági jog nélkül elsorvadnak a magániskolák. — A minisztériumban nem érnek rá a kisebbségi iskolákkal foglalkozni.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Délután 5 óra, a közoktatásügyi minisztériumban. Dél előtt valóságos hangyabolyt látszik ez a minisztérium, a folyosókon alig lehet mozogni és egy-egy vezérigazgatói szoba előtt nagy csoportok tülekednek, hogy végre bejuthassanak az osztályfőnökök elé. Így délután, visszhangot ver a léptünk a tágas folyosókon, csak a nagyon elfoglalt vezérigazgatók tartózkodnak most a minisztérium épületében.

Leülünk Russu, a magánoktatásügyi ügyosztály vezérigazgatójával szemben.

— Kérem vezérigazgató ur, volna szives az Aradi Közlöny olvasóit tájékoztatni arról, hogy az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági ügye milyen stádiumban van?

— Ez iskola ügye még nincs olyan stádiumban, hogy rövidesen döntésre kerülhetne, rövidesen a kolozsvári református leányiskola és a szatmári református liceum ügyében lesz döntés...

— Vezérigazgató ur, ugyanezen épületben egy magyar delegációnak, alig egy évvel ezelőtt az akkori közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy az aradi gimnázium nyilvánossági joga hamarosan döntésre kerül. — és azóta egy év telt el... az igaz, hogy akkor még a vezérigazgatói székben Nae Dumitrescu ült és Anhelescu helyett Petrovici volt a miniszter...

— Én erről igazán nem tudok. — mondja Russu vezérigazgató — hiszen annak idején én nem voltam ezen a helyen.

— De mi az oka annak, hogy olyan vonatkozóan haladnak előre a magániskolák nyilvánossági jogainak tárgyalásával?

— Nagyon sok dolgunk volt mostanában — mondja a vezérigazgató. — most készülünk el a középiskolai oktatás reform-törvényével és magam is résztvettem a törvény szerkesztésében és így érthető, ha kissé elmaradnak a többi munkámmal, azonban a jövő héten már újra a rendes kerékvágásban leszek a dolgokkal, újra megkezdjük a nyilvánossági jog iránti kérvények tanulmányozását és a tárgyalás során minden iskolát le fogunk tárgyalni.

— Vezérigazgató ur, mi az ön véleménye egy kisebbségi magániskola nyilvánossági jogáról? — tettük fel a kérdést a vezérigazgatónak.

— Én tudom azt jól, hogy egy magániskola életében a legfontosabb tényező a nyilvánossági jog, enélkül elsorvadnak a magániskolák — hangzott a vezérigazgató válasza.

— De akkor hogyan magyarázza meg azt vezérigazgató ur, hogy oly nehezen és fáradságos munkával tudja egy-egy iskola megszerezni ezt a létezéséhez oly szükséges kelléket.

— Én azt hiszem. — mondja Russu vezérigazgató — hogy ebben az ügyben elsősorban az iskolák a bünösök, mincse nek kérvényeik kellőképpen felszerelve, illetve az iskolák nagyon gyakran nem felelnek meg az előirt követelményeknek.

— Vezérigazgató ur, megvallom Önnek, hogy amikor még az Ön elődje Nae Dumitrescu ült a vezérigazgatói székben, aki tudvalevőleg nagyon ridegen bánt a kisebbségi iskolákkal, mi nyíltan megírtuk, hogy Anheles-

cu miniszter iskolapolitikájának egyenesen útjában állnak a kisebbségi magániskolák és mivel ezen iskolákat a nyilvánossági jog megvonásával lehet leginkább elsorvasztani, ezért tagadott meg minden hasonló kérést Nae

Pallay Mancsi fellép a pesti Vigszínházban

Szerződöttes céljából meghívást kapott az aradi színházról a budapesti Vigszínházról. — A Noszty-fiu-ban mutatkozik be Pallay Mancsi a budapesti közönségnek.

(Arad, március 13.) Néhány év előtt, nem is olyan régen, a kolozsvári Opera balettjében táncolt. Estéről-estére ott görnyedt a sminkasztalnál a nagy közös öltözőben. Reggelről-reggelre pedig nagy titokban elindult egy kolozsvári színház felé és mohón, szilaj akarattal, csillogó szemekkel szívta be a színészet alapjait. A tandíjra kuporgatni kellett, a reggelit elhagyta, a vacsoraevést is nagyon megfontolta, aztán egy szép napon kikapott a kétfős élet: választania kellett a tánc vagy az élőszó között és a fiatal, alig tizen-nyelc éves leányt a színészet ölelte jobban magához: Pallay Mancsi színésznő lett. Vizsgaelőadás. Feltűnés. Direktori ajánlat. Szerződés. Első fellépés: Nagykaroly. Remegés, hogy lesz, mint lesz? ... Siker! Aztán újabb állomáshely, újabb siker. Először kisebb szerepek, aztán nekibátorodás. Két év előtt Arad közönsége ismerte meg. És Arad volt a karrier rögzős országútján az első stáció. Nosztyfiu, Marika... Fölfigyelés. Pallay Mancinak híre megy. Már Pesten is számontartják. A Vigszínházban. Az eddigi események fináléja egy távirat:

„Pallay, Arad, Színház. Márc. 18-án d. u. a Vigszínházban Nosztyban ajánlatunkra szerződöttes céljából fellép, ha azonnal Budapestre utazik s személyes bemutatkozás eredményes lesz. Réthy, Erzsébet-körút 13”.

Az optáns-ügy miatt letartóztattak öt zombolyai magyart.

A timisoarai Magyar Párt intervenciójára Prodan tábornok felülvizsgálta az ügyet és négy gyanúsítottat szabadlábra helyeztek. — Irredentahangu levelet a legjobb román hazafi is kaphat.

(Timisoara (Temesvár), március 13.) Néhány napal ezelőtt a zombolyai sziguranca öt köztisztelőben álló zombolyai magyar polgártartóztatott le, akiket azzal vádoltak meg, hogy államellenes magatartást tanúsítottak és az optáns-per kimenetelével kapcsolatban olyan kijelentéseket tettek, amelyek büntetést vonnak maguk után. A kijelentéseket az illetők egy farsangi estélyen tették, az eljárás pedig jóval később indult meg ellenük, amikor már jóformán senkisé emlékezett az állítólagos kijelentésekre. Ennek ellenére csendőrfedezettel kísérték a polgárokat Zombolyáról Nagyszentmiklóstra, majd Timisoara-ra. A letartóztatás hírére a timisoarai Magyar Párt vezetősége is akcióba lépett és a vezetőség nevében Veterány Viktor dr. és Ambrózy Andor báró elmökök keresték fel Prodan Já-

Dumitrescu.

— Erről szó sincs — tiltakozott Russu vezérigazgató. — hiszen azon rövid idő alatt mióta én itt vagyok, már körülbelül nyolcvan iskolának adtunk nyilvánossági jogot és épen ez bizonyítja az ön tévedését.

Egy újabb látogató érkezése vetett véget ez érdekesnek induló beszélgetésnek... Russu vezérigazgató egyike a legképzettebb pedagógusoknak, akiről az az általános vélemény és talán épen ezért ül ma Nae Dumitrescu hivatali székében, hogy nem elegyíti össze a politikát az iskolai kérdésekkel, mindenesetre érdeklődéssel várjuk, hogy mikor kerül az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogának tárgyalása is sorra.

Fenjiártunk Pallayéknál. Épen most érkezett Temesvárról. Az örömmel és a sok bajjal. Mert nincs utlevél. Mert nincs szabadság. Egész gondfeliő a pesti fellépés reményeinek kellemességei között. Egyik szemek kacagott, na mit szólok hozzá, a másik szemek csaknem piérgert. jaj, mit is csináljak hamarabb? Utlevél? Szaladok a rendőrségre. Szabadság? Szaladok Szendreyhez. Hisz oly égető közel már a vasárnap délután. Egy pillanatra erőgyűjtés a munkához, leül és „interju“-t ad. Szépen, komolyan, szívből beszél, szerepkönyv és sugó nélkül:

— Istenem, csak most sikerülne. Hisz eddig minden oly küzködés volt. Nem volt anyám a körülmények utvesztőjében, kalauzom, senkim. Önállóan álltam, kidobottan. Most valahogy optimista lettem. Ez nagy szó hisz eddig mindent oly szomorunak láttam. És tesszül bennem az akarat, s végigrezeg bennem ismét a debü láza. Nem is tudom még, hogyan megyek fel Budapestre, de megyek, megyek minden áron, ezt nem szabad elszalasztani. Ha most rámmosolyogna a szerencse, Istenem...

Aztán felpattan. Még mennyi a munka. Ha sikerülne Pallay Mancinak... Most ez a mottó Pallayéknál. Ki tudja?... akivel szemben ültem az imént, talán épen most irták be nevét a Szerencse nagy Évkönyvébe. (s—ó).

nos tábornok, hadtestparancsnokot és interve-niáltak a letartóztatottak érdekében. A Magyar Párt vezetői leszögezték, hogy a letartóztatásnak semmi komoly alapja nincsen és ezért kérték a hadtestparancsnokot, hogy közméret objektivitásával vizsgálja felül az ügyet. A tábornok megígérte, hogy részletes vizsgálat tárgyává teszi a kérdést, mert meg van arról győződve, hogy a Magyar Párt csak igazságos ügyben fordul hozzá.

A tábornok közbelépésének meglett az eredménye, amennyiben a letartóztatott polgárok közül négyet szabadlábra helyeztek és csak az ötödik. Szép Mátyás zombolyai kovácsmester maradt letartóztatásban. Szép Mátyás lakásán ugyanis a házkutatás alkalmával levelet találtak, amelyben Makón lakó bátyja arról ír neki, hogy hite szerint az optáns-per eredményeképen Zombolya rövidesen Magyarországhoz kerül. Ennek a levélnek a tartalmát mesélte el Szép Mátyás az emlékezetes farsangi estélyen. A kovácsmester védelmét Botez Demeter timisoarai ügyvéd vállalta el, aki kérvényt nyújtott be Szép szabadlábrahelyezése érdekében, azzal érvelve, hogy a levél írója a felelős ezekért a kijelentésekért és sohasem a címzett, mert a legjobb román hazafi is kaphat hasonló levelet. Ennek alapján kéri a szabadlábrahelyezését, miután nem tanúsított államellenes magatartást azzal, ha felbontotta a levelet és elolvasta.

Ma Bánky Vilma Szerda
 az ünnepeit nagy filmszínésznő utolsóelőtti fel-
 lépte **SZERELMES ÉJSZAKAK** című filmen az
APOLLOBAN.
 Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Erő monopol.

H I R E K.

Ki adja el a fülét?

Ez a hirdetés volt olvasható a chicagói lapokban. F... hölgy, aki autóbalesete alkalmával elvesztette a balfülét, fület keresett magának, hogy szépségét helyreállítsa vele. Tizenhárom ajánlat közül a nevét titokban tartó fületlen hölgy egy Clark Doris nevű gépirőleány fülét vásárolta meg négyezer dollárért, vagyis 648.000 lejért. A két hölgyet az orvosok egymásmellé kötözték, aztán az orvosi technika mai tökéletessége révén teljes biztonsággal fültették át a szegény leány fejéről a fület a gazdag leány fejére. Az átültetés tökéletesen sikerült, a gazdag leányról senki se fogja megtudni, hogy a rózsás kis balfüle másnak a balarca mögött kezdte a pályafutását és a szegény leány is úgy hiszi, hogy jól járt, mert így biztosabban kap magának férjet; aztán ha majd meggazdagszanak fületlen-asszonyok, majd vesz magának más fület, akár kétakkorát is.

Csak magát a fület nem kérdezte senki.

Ő szegényke, aki eddig az írógépkattogás hoz volt szokva, most szokatlanul hallja a hatalmas és gazdag udvarlók bókjait, az autópököst, aranycsengést és talán az eddig megszokottnál is jóval több hazugságot.

Es még egy valakit nem kérdeztek: a férjet, akire a kis írógépeseleányka, ez a szerény, kis fületlen pityke, rá fogja magát varni. Lehet, hogy a 648.000 lejes hozomány neki is megéri a fél-fület, hiszen még mindig ott van a jobbfiú, aki az ő férfihangjait — a szerelmes duruzsolásoktól az egykori válogatott gombaságokig — végighallgassa. Talán örülni is fog neki a férj, hogy a felesége nem olyan asszony, akinek ami az egyik fülén bemeleg, az kimenjen a másikon. Ez a fületlen asszonyka, aki bizonyosan fükreomló fürtöket fog viselni, éppolyan bizonyosan fog tudni titkot tartani. Legalább is a magáét. (—r—)

— Elutazott Cotroceniából a jugoszláv királyné. Bucurestiből jelentik: Mariaora jugoszláv királyné ma reggel 7 órakor visszautazott Belgrádba. A felséges asszonyt, aki kétéhet időzött Cotroceniában, utján Elisaveta hercegnő és Pál jugoszláv herceg kísérik. A királyi vendégek bucsuztatásán a cotroceni pályaudvaron Mária Özevgy királyné, a görög ex-királyi pár, Miklós herceg, Olga hercegnő, Buzdugan régens tanácsai tag, Bratianu Vintila kormányelnök, Duca, Dumitriu és Hioti miniszterek, valamint több magasrangú katonatiszt jelent meg.

— Georgescu prefektus állapota javult. Megírtuk, hogy Georgescu János megyei prefektus tegnap hirtelenül megbetegedett. A fellépett magas láz eleinte komoly aggodalomra adott okot, mára azonban az orvosi knzilium megállapította, hogy mindössze enyhébb lefolyású influenzáról van szó. Mivel azonban Georgescu prefektus még két-három napig nem hagyhatja el betegszobáját, ez alatt az idő alatt természetesen senkit sem fogadhat.

— Amerika minden állammal barátsági szerződést köt. Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány elhatározta, hogy minden állammal azonos szövegű barátsági szerződést köt. Kellogg államtitkár tegnap nyújtotta át a német követnek a Franciaországgal kötött szerződés másolatát.

— Az afgán király villanyzámlája. Az afgán királynak Németországban adott ajándékok értéke meghaladja az egymillió márkát. A királyi pár villanyzámlája 6500 márka, mert a császári palotát, amelyben elszállásolták, egész éjszaka kivilágították.

A magyar parlament ünnepi Apponyit.

„Ideje már, hogy felszólaljak, mert elfelejték magyarul beszélni a genfi szónoklatok után.“

(Az 'Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A magyar képviselőház mai ülésén elfogadta az ipari záloglevelekről szóló javaslatot, majd elhatározta, hogy holnaptól fogva nyolcórás ülésekben megkezdji a költségvetés letárgyalását. A mai ülés szenzációja az volt, hogy megjelent Apponyi Albert gróf, aki tegnap este érkezett haza Genfből. Apponyi tréfásan megjegyezte:

— Ideje, hogy felszólaljak a képviselőházban is, mert lassankint egészen elfelejték magyarul, annyit kellett franciául beszélnem. Az optáns-perben örülnünk kell, mert az igazság kezd érvényesülni. Azonban, hogy mikor következnek be a reális eredmények, nem tudhatjuk.

Az ülésteremben zúgó tapsal, éljenzéssel és felállással üdvözölték a nagy politikust.

Baklanoff
a hó 16-iki
Rigolettoját
a Városi színházban Arad egész
társadalmá meghallgatja.
Bízósítsa leztyét!

— Agyonverte a háztetőről lezuhanó jég-tömb. Szamosujvárról jelentik: Tegnap halálos kimeneteli szerencsétlenség történt a Szamosujvári Takarékpénztár székháza előtt. Köpeczi Erzsébet szamosujvári lakosra egy negyven kilós jégdarab zuhant le a ház tetejéről, abban a pillanatban, amikor a bankba akart bemenni, hogy betétjéből pénzt vegyen fel. A hatalmas jég-tömb felismerhetetlenségig összeroncsolta a leányt, aki azonnal meghalt. Az áldozat hozzátartozói kártérítési pert indítanak a háztulajdonos bank ellen, amelynek mulasztása idézte elő a szerencsétlenséget.

— A Carierul új tisztikara. Vasárnap tartotta a Carierul kisbaromfityesztő egyesület évi közgyűlését, amelyen új tisztviselői kart választottak. Az egyesület új tisztikara a következő: Elnök: Markovits Pál pénzügyi ellenőr, helyettes elnökök: Blaskovits István és Ciorogariu kapitány, alelnökök: Pálinkás és Krebsz, titkár: Véber, jegyző: Boár, pénztáros: Czégka, ellenőrök: Grosz és Révész, gazda: Raduc, választmányi tagok: Raicu, Novák, Gligorescu, Baranyi, Goda, Czigler, Bogdy, Bartlenszki, Galgóczy, Bálint, Schrod, Gáspár, póttagok: Dávidházi, Szmutni, Pap, Nicolae, Felföldi.

— Óriási havazás a Regátban. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka Bucurestiben három és félórán át sűrű hóesés volt. A hőmérő ma reggelre mínusz 8 fokra sülvedt. Besszarábiából is nagy havazásokat jelentenek. — Chisinauban 11 fok a hideg. A Fekete-tenger partvidékén már napok óta havasesó esik és heves szélrohamok vannak. A Constanta felől érkező vonatok óriási késésekkel közlekednek.

— Március 18-ra halasztották el a Schubert-koncertet. A Minorita Kulturházban március 15-re hirdetett Schubert-koncertet közbejött technikai akadályok miatt a rendezőség március 18-ra halasztotta el.

— Súlyos baleset érte Magyarországot vívóbajnokát. Budapestről jelentik: A Santelli vívóteremben napok óta folyik a tréning az olimpiászra. Ma súlyos baleset történt, vívás közben egy kardszilánk Petschauer Attila, a magyar vívóbajnok szemébe repült. Orvost hívtak, aki eltávolította a szilánkot és bekötötte a vívóbajnok szemét. A baleset következtében Petschauer egyelőre kénytelen abbahagyni tréningjét.

— Földrengés pusztított San Franciscóban. Newyorkból jelentik: Hatalmas földrengés pusztított San Franciscóban, amely a város egy részét romba döntötte. A földrengés nyomán szökőár keletkezett, amely széjjel szakította az ujonnan épített, hatalmas gátakat és teljes erővel a völgybe zudult. Hír szerint a katasztrófának számos halottja van.

— Tunney boxbajnok — nőül. Párisból jelentik: A Chicago Tribune szerint Tunney, a boxvilágbajnok, aki farmot és villát vásárolt abból a tiszteletdíjából, amelyet a Dempseyvel vívott mérkőzésért kapott, házasodik. Amikor az újságírók megkérdezték erre vonatkozólag, megtagadta a választ, kijelentve, hogy ez privát ügye neki.

— Halálozás. Özevgy Ring Laosné ma meghalt 70 éves korában. Temetése csütörtökön, március 15-én délután 4 órakor lesz a felső temető halottas házából.

— Verne Gyula születésének 100 éves évfordulóján egy újságíró 40 nap alatt körülutazza a világot. Londonból jelentik: Verne Gyula születésének 100-ik évfordulója alkalmából egy kopenhágai lap megbizta Fluid dán újságíró, hogy 40 nap alatt utazza körül a földet. Az újságíró Angliából jövet az, tegnap újfoundlandi St. John kikötőbe érkezett, ahonnan folytatta utját vasuton Vancouver felé. Utazását nagy érdeklődés kíséri, mert Verne Gyula híres Fogg Philiása — mint ismeretes — 80 nap alatt utazta körül a földet.

— Lelepleztek Aradon egy titkos szesziföldet. Érdekes ügyben folytat nyomozást az aradi államrendőrség. Ma reggel az államrendőrség rajtaütött egy aradi pálinkakereskedőn, aki a pénzügyi hatóságok kijátszásával titkos szesziföldet rendezett be. A házkutatás alkalmával a rendőrség lefoglalta a szesziföld készülékeit és megindította az eljárást a kereskedő ellen. Az ügyben még nem fejeződött be a nyomozás és ezért a rendőrség a legnagyobb diszkrécióval kezeli a leleplezést.

— Európa nyugati szélén fagyhullám tombol. Párisból jelentik: Franciaországban országsszerte erősen emelkedik a hideg. Ma Saint Etiennében mínusz 11 fok hideg uralkodott, míg Bologneban és Calaisnél 40 centiméteres a hó. A londoni jelentések szerint nagy hóviharak dúlnak egész Angliában. A viharoknak eddig 9 halálos áldozatuk van.

— Landler Jenő hamvait Lenin mellé helyezik a Kremlben. Bécsből jelentik: Landler Jenő volt népbiztos, — akinek a Rivierán történt haláláról beszámoltunk — utolsó kívánsága az volt, hogy Moszkvában, a Kreml mellett, Lenin közelében temessék el. Ma megérkezett Bécsbe az urna Landler Jenő hamvaival, amelyet továbbítanak Moszkva felé.

— Magyar vívók súlyos autóbalesete. Győről jelentik: Az itt tartott vívóverseny után a verseny budapesti résztvevői autón indultak vissza Budapestre. Az autón Dáni Sza-bolcs és Bogen alezredes utaztak. A kocsi, amelyet Dáni vezetett, utközben teljes sebességgel nekirohant egy utszéli fának és felborult. Mindketten súlyos sérülést szenvedtek. Egy nyomukban haladó kocsi beszállította őket Budapestre, ahol a Verebély-klinikán bevarrták Bogen alezredes sebeit. Dáni karsebet kapott, amely inficiálódott, azonkívül csonttörést szenvedett, azonban orvosai remélik, hogy hamarosan felgyógyul.

— Összeírják Aradon a lakosokat. Az aradi államrendőrség népesedési ügyosztálya felszó litja az aradi háztulajdonosokat és főbérloket hogy április elsejéig bezárólag két példányban készítsenek kimutatást albérloikről, illetve lakóikról. A kimutatásban a következő rovatokat kell kitölteni: 1) folyószám, 2) háztulajdonos neve, 3) főbérlo neve, 4) lakó neve, 5) albérlo neve, 6) felsoroltaknak foglalkozása, születési éve és helye, nemzetisége, állampolgársága, vallása, katonai állapota és mióta lakik Aradon. A kimutatások bűntetés terhe alatt április elsejéig a népesedési ügyosztályhoz kell benyújtani.

Gramophonok és lemezek
óriási választékban Hegedűs-cénnél

Hamis okmányokkal pappá szenteltette magát.

Másfél évig lelkeskedett az ál-pap egy fogarasi községben.

Fogarasról jelentik: A brezai csendőrség tegnap váratlanul letartóztatta a község egyik görögkeleti lelkészét, Gheorghe Gerasimot, aki másfél esztendeje teljesít lelkési szolgálatot a kis hegy-

— Felmentett a tábla egy resicai orvost tiltott műtét vádjá alól. A timisoarai tábla tegnap tárgyalta dr. Berkovics Ernő resicai orvos bűnperét, akit azzal vádoltak, hogy tiltott műtétet végzett el Mortariu Auréliá boksánbányán asszonyon, aki meghalt a műtét következtében. Az orvos tagadta a tiltott műtét elvégzését és kijelentette, hogy az asszony valami női bajra panaszkodott, ő megvizsgálta és gyógyszert írt elő számára. A törvényszék az orvosszakértő kedvező vallomása dacára hat havi börtönrre ítélte az orvost, aki a táblához felebbezett. A tábla tegnapi ülésén felmentette az orvost a vád alól.

— Kolozsváron és Bánffyhadon is megkezdik a diákrombolások áldozatainak kártalanítását. Clujról jelentik: Dan Parten vármegyei prefektus ma kézhez kapta azt az összeget, amelyet a minisztérium a cluj (kolozsvári) pénzügyigazgatóságon a decemberi diákrombolások alkalmával kárt szenvedett kereskedők kártalanítására kiutalt. Az összeg hét millió hétszázhatvanöt ezer lej, amelybe benne foglaltatik a bánffyhadon kereskedők kártalanítási összege is. A kifizetést maga Dan Parten prefektus végzi, a vármegyei prefekturán holnaptól kezdve, amikor naponta 30—40 kereskedő kártérítési összege kerül kifizetésre.

Holnaptól Robinson Crusoe

— Glogováci suhancok halálos játéka a fegyverrel. A glogováci csendőrség ma beszállította az aradi ügyészségre Slalik Mihály 16 esztendőes glogováci suhancot, aki tegnap egy ócska vadászfegyverrel véletlenségből mellbelőtte Meyer Endre nevű 17 éves barátját. A szerencsétlen fiú pár óra múltán kiszemelt. Niculescu főügyész kihallgatása után letartóztatásba helyezte Slalikot, akit a gyermekbírósnak adtak át.

— Rendőri hírek. Aurica Jozefin, az aradi Transylvania szálloda szobaasszonya feleletést tett a rendőrségen, hogy álkulccsal behatoltak lakásába és szekrényéből több ezer lej értékű fehérneműt elloptak tőle. — A rendőrség előállította Babici Milivoj szolgát, aki főnökétől tizezer lej értékű holmit elloptott. — Bohunka Jenőné Ohiba Birta (Variassy József) ucca 28. számú ház lakója jelentést tett a rendőrségen, hogy Merczi István nevű tizenhét éves inasa eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Miss Monel amerikai milliomosnő romantikus házassága. Amerikai társaságokban óriási feltűnést keltett egy szerelmi regény, amelynek az udvarlóktól körülrajongott Miss Monel, a leggazdagabb amerikai örökösök egyike a hősnője. Az ifjú dollárhercegnő, aki szenvedélyesen sportol, a minap egy szijgyártóhoz ment, hogy új nyergét vásároljon. Ugyanakkor az üzletben egy csinos külsejű, villogó szemű cowboy alkudott egy nyeregre, amelyet azonban nem tudott megvásárolni, mert a nyerges által követelt vételárból hiányzott neki két dollárja.

Miss Monel egy darabig hallgatta az alkudozást, aztán közbelépett:

— Én megveszem azt a nyergét, — szólt a szijgyártóhoz — s megadom érte azt az összeget, amelyet kér.

Mi ez?

A cowboy dühösen fordult a hölgyhöz.

— Önnek sincs jobb dolga, mint hogy elrontsa az én bótomat. Most elmehetek nyereg nélkül ezt magának köszönhetem.

A missz rámosolygott a fiúra:

— Fogja a nyergét, uram, magának ajánlodekodom.

— Micsoda beszéd ez? — mérgelődött tovább a lovász. Hogy jön maga ahhoz, hogy engem megajándékozzon? Tartsa meg a nyergét, ha már megvette az orrom előtti!

vidéki Breza községben. A letartóztatás névtelen feljelentés alapján történt, amelyben azzal vádolták meg Gerasimot, hogy minden előképzettség nélkül, hamis iratok alapján öltözött reverendába és szenteltette fel magát. A csendőrség-

Ebből aztán parázs kis verekedés támadt, amelynek az lett a vége, hogy Miss Monel a cowboyt meghívta vendégül az apjához.

— Én is szenvedélyes lovas vagyok, — mondotta a fiúnak, jöjjön csak hozzánk, talán tanulhatok magától valamit. A nyergét pedig vigye el fiszteleldij fejében.

Három hét múlva eljegyzési kártya tudatta a felső tizezerrel, hogy Miss Monel jegyet váltott Kenned Galzeval.

— Az Orvosszövetség aradi csoportjának gyűléséről szombati számunkban közölt tudósításba elírás csuszott be. Az egyik előadó, Heretiu Mirou ugyanis nem másodorvosa a kórháznak, mint ahogy megírtuk, hanem kórházi főorvos.

— Éjszakai botrány egy aradi kávéházban. Pantea Fülöp, Angel Mátyás és Forrai Mátyás tegnap este egy aradi kisebb kávéházban szótakoztak és az ital hatása alatt olyan súlyos botrányt okoztak, hogy a rendőrségnek kellett közbelépni. A botrányokozók ellen megindult az eljárás.

— Katonai bíróság ítélt Seicariu Inzultálója fölött. Bucurestiből jelentik: A Curenți főszekesztőjének Inzultálóját, Ion Ghicát, akit az ügyészség letartóztatott, átadták a katonai hatóságnak, amely bevonultatta ezredéhez. A merénylő fölött a katonai bíróság fog ítékezni.

— 10 lejért már kaphat ülőhelyet a Nővédelmi Hivatal március 18-iki mesedélutánjára a Kulturpalotában. Jegyek már válthatók Oláh S. és Társánál.

Holnaptól Robinson Crusoe

— Rádióelőadás az aradi Iparosotthonban. Vértés Vilmos, az ismert aradi rádiómérnök szerdán este fél kilenc órai kezdettel az aradi iparosok szabadegyetemén érdekes előadást tart a rádióról. Előadó be fogja mutatni a hallgatóságnak a rádiót is és kapcsolni fogja a nagy nyugati államok fővárosait. Az Iparosotthon vezetőségének hatósági engedélye van a nyilvános rádióbemutatóra, így módja lesz rá Arad közönségének, hogy a hasznos tudományos előadáson kívül a rádióműsor élvezésében is részesüljön. Az előadásra a belépés díjtalan.

— Padlástűz a Szabadság-téren. Tegnap este jelentették az aradi tűzoltóságnak, hogy a Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17. számú házában tűz keletkezett. A kivonult tűzoltóság megállapította, hogy a kéményből kiugró szikra felgyújtotta a padlás gerendáját, amely től tüzet fogott a háztető. Rövid munka után sikerült a tüzet eloltani.

Josephine Bakert kiprédikálták Bécsben.

A hercegek engesztelő misét rendelt el a templomban, a szomszéd színházban pedig a fekete táncosnót ünnepelték.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A pálosok temploma csak néhány lépésre áll a Johann Strauss-színházról, ahol esténként Josephine Baker, a néger táncosnő szédítő exotikus és erotikus táncaival a bécsi közönséget. Tegnap a bécsi hercegek rendelkezésre engesztelő Istentiszteletet tartottak a templomban, mely zúfolásig megtelt. Ugyanakkor, amikor a szomszédban már készülődtek az előadásra.

A templomban Frey Jezsui páter prédikált és prédikációjában — anélkül, hogy egyszer is említette volna Josephine Baker nevét — megállapította Bécs elzüllöttségét, amely

gen Gerasim beismerte a csalást, mire letartóztatásba helyezték és a fogarasi ügyészségre szállították be. Cörög-keleti egyházi körökben nagy feltűnést keltett az ál-pap letartóztatása és felsőbb helyen vizsgálatot rendeltek el annak a megállapítására, hogyan volt lehetséges, hogy Gerasim hamis iratok alapján a járás egyik legnagyobb parochiájába ülhesen bele.

lehetővé tette a fekete táncosnő bevonulását. Kijelentette, hogy maholnap nem lesz Bécsben romlatlan gyermek. A prédikáció után a hívők ájtatos imádságba kezdtek.

Ugyanakkor megkezdődött az autók felvonulása a Strauss-színház elé.

Meghalt Bársony István.

A kitűnő magyar regényíró 73 éves korában meghalt Budapesten.

Budapestről jelentik: Hétfőn délután a Palotaszínházban meghalt Bársony István, a magyar irodalom egyik legrégebbi és legnépszerűbb munkása. Negyvenhét esztendőes írói és újságitri munkái áll Bársony István mögött, akinek regényeit és novelláit nagy szeretettel fogadta az olvasóközönség. A vadászati szakirodalom terén pedig tekintély volt. Több mint 35 kötet elbeszélést és regényt írt, mint újságitró az Egyetértésnél, a Hazánkban, a Magyar Hirlapnál, majd 1907. óta halála napjáig a Budapesti Közlönynél működött, mint a lap szerkesztője. Élete utolsó percéig hatalos lendülettel dolgozott a 73 éves író, akit hétfőn délután elragadott a halál. Bársony Istvánt holnap délután helyezik örök nyugalomra a Kerepesi-úti temető egyik ülszínhelyében.

Holnaptól Robinson Crusoe

— Makulatura papír, tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MOZI.

xx Erzsébet moziban ma „Tengerészkapitány” Ramon Novarróval.

xx Bánky Vilma, az immár világhírű magyar filmszínésznő a „Szerelmes éjszakák” című filmjében, melyet most vetít az aradi Apolló, hatalmas sikert aratott. A közönség a legnagyobb elragadtatással nyilatkozik Bánky Vilma művészetéről. Ajánlatos volna, ha a közönség minthogy az esti 9 órai előadásokon torlódás van, az 5 és 7 órai előadásokra váltana jegyet.

xx Jön a legújabb Ufa-film: a „Jeanne Ney szerelme” a főszerepben Brigitte Helmmel, a „Metropolisz” kiváló főszereplőjével. Az orosz millióban játszó film az Ufa egyik legnagyobb szeretője fogadott. A Harvey-vigjátékot az aradi Uránia még csak szerdán vetíti.

xx Derüs hangulat uralkodik az aradi Uránia mozgószínházban Lillian Harvey legújabb sláger-filmjének, a „Vakációt a férjeknek” előadásain. Kár, hogy oly ritkán szerepel az elragadóan bájos Lillian Harvey, akit a közönség rajongó szeretetébe fogadott. A Harvey-vigjátékot az aradi Uránia még csak szerdán vetíti.

xx Robinson Crusoe az aradi Urániában. Ezt az egzotikus millióban játszó filmet az aradi Uránia mozgószínház szerezte meg és már csütörtökön be is mutatja. Akik ismerik Robinson történetét — és bizonyára mindenki ismeri a diákfantázia hőst — örömmel fog elmenni az aradi Urániába, hogy élvezze a regényes kalandokon átment Robinson történetét.

"SPLENDIO"

mellőző és különlegességi cikkek készítő műterem
Arad, volt Batthyány-uca 17.

hészit orvosi előírás szerint speciális hűtőket, továbbá barisnyatartó öveket, gummi hűtőket, melltartókat stb. elsőrendű anyagból, izlésees kivitelben a legolcsóbb árban. Minden e szakba vágó munkák javítása és átalakítása elfogadatik.

Szíves partfogást kér-
Miklós Józsefné.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlötökéri nem vállalunk felelősséget.
Tekintetes

**Banca Universala Kerületi Igazgatóságának
ARAD.**

Alulírott hálás köszönettel adozom a Banca Universálának illetőleg Kerületi Igazgatóságának, azért az előzékenyséért és pontosságért, mellyel a hozománybiztosítási osztálynál bejegyzett 633. számú I. csoport kötvényem ellenértékét

Lei 100,000, azaz Egyszázezer lelt

készpénzben a mai napon Octavian Puticiu temesvári közjegyző jelenlétében és irodájában kifizette.

Miután meggyőződtem, hogy a Bank előzékenységből kivételt gyakorolva három hónappal a terminus előtt a fenti összeget kifizette, nyugodt lelkiismerettel fogom ösmerőseimnek és barátaimnak ezen Intézetet ajánlani.

Fogadják Igazgató ur ismételt hálás köszönetemet

Arad, 1928. március 13-án.

teljes tisztelettel:

Bálan P. Johanna, s. k.
tisztviselőnő.

Temesvár, II. Mars-ucca 16. sz.

Ring Károly saját maga és rokonai nevében ezúton tudatja, hogy szerető jó, önfeláldozó édes anyja

özv. Ring Lajosné

szül. Walfisch Berta

március hó 13-án 70 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt.

A megboldogult hült teteme f. hó 15-én délután 4 órakor lesz a felső temető halottas házából átadva az örök pihenésnek.

Béke poraira, áldás emlékére.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

A kereskedelem alapja

a hirdetés, mely nélkül nincs forgalom, nincs piac és nincs pénz. A hirdetés összekötő kapocs a kereskedő és a közönség között. A kereskedő a hirdetés által tartja fenn az összeköttetést a vevővel, mert a közönség ahhoz megy vásárolni, akinek a hirdetését olvassa. A kereskedőnek azonban jól kell megválasztani azt az orgazumot, ahol hirdeti. Erre a legalkalmasabb a 42 év óta fennálló

Aradi Közlöny.

Férfi fehérneműek gyári áron kaphatók I-ma minőségben Berán Béla
férfi fehérnemű készítőnél. **Mérték után is!** Arad, Str. Greceanu 5. (Perényi-ucca 5. szám.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni! A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszhelvéggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

INDEPENDENT levele van az Aradi Közlöny kiadójában. 1403

IBOLYA jeligére levél van az Aradi Közlöny kiadójában kériük átvenni. „28“-as. 1405

Sajtkészítők figyelmébe !!

A legkiválóbb sajt a schweizeri tejsóval készült. Hatásos, nem romlandó készítmény. **EGGER & Co. R-T. vegyészeti gyár, Ciuj.** Ugyanott kapható a Sajtkészítés kézikönyve 20 lej előzetes beküldése ellenében.

HÁZASSÁG.

ROMÁN ALLAMPOLGÁRSÁGOT rövidesen szerezhethet idegen urnő házasság által. Cim Kerpel könyvkereskedésében. 1406

KÖZÖS HÁZTARTÁSRA lépne nyugdíjas férfi magános urnővel. Cim Kerpel könyvkereskedésében. 1407

ALKALMAZÁS.

IRODAKISASSZONY mindhárom nyelven perfékt, gép- és gyorsírásban, könyvelésben jártas, azonnalra felvétetik. Cim Rudolf Mosse. Arad. 1059

UTAZÓT keresünk, ki mellék cikként képviselőnkben Erdély és Bánátban dolgozna. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1401

FILE goblain és kelim kézimunkák készítését vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1402

LAKÁS.

HÁROM SZOBÁBÓL ÉS A SZÜKSÉGES MELLÉKHELYISEGEKBŐL ALLÓ LAKÁS A VÁROS KÖZPONTJÁBAN 1928. MÁJUS 1-re KIADÓ. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

Különbejáratu, két egymásba nyíló uccai butorozott szoba a Minorita templom szomszédságában kiadó. 1409 Irodának, orvosi rendelőnek is alkalmas. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VENDÉGLŐSÖK! 1000 drb. fehér papír, szalvéta 65 lei Sándor Ferenc papírüzletében. 1302

WERTHEIM SZEKRÉNYEK, ávegyszerény, antik komód, antik órák, szekrények, antik szonok, komplett ebédlő, háló, szalon berendezések, nyest boák, antik ágyak, csillárok, asztalok, storeok, dupla ágyterítők, ágyneműk, férfi öltönyök, festmények, szervizek, paraván, zsakett, horgolt és matyó asztalterítők, jóan legyező, struc toll legyező, díszlámpák, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

HARCSA BÉLA

uri szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szolid áruk.

Olesőbb mint Aradon.

CSEPLŐSZEKRENY 6-os Máv. kazánnal vagy kazán nélkül olcsón eladó. Arad, Str. Oituz (Illés-u.) 32. 1408

IMAZSÁMOLYT KERESSEK, antik és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigrós csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Cseplőgarnitúrák

gőz- és petroleum-üzemű, magánjárómotorok, magánvs cseplők új- és használt állapotban, könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók. 1399 Aszód Lajos Timișoara Str. Gării 4

Olesó bankköcsönöket

folyósítottok 24 óra alatt egész Aradmegye és Bánát területére, bér- és magánházakra, valamint szántóföldekre a legelőnyösebb feltételek mellett. 1305

Bacher

Arad, Piata Pestelui (Hal-tér) 17.

Házvevők figyelmébe

1 szoba, konyha és élestkamrából álló ház, továbbépítésre alkalmas telekkel, a város egyik legforgalmasabb utvonalaán, néhány lépésre a vízvezetési köztől, családi okok miatt azonnal eladó 130.000 lejért. Azonnal beköltözhető. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1410

Bankköcsönöket

aradi és környékbeli házakra és földekre olesó kamattal, betétkelés mellett, azonnal folyósítottok. **HAASZ ALBERT** Iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Egy fülbevaló találtatott. !!

Igazolt tulajdonosa átveheti Hartmann ékszerüzletben.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VIZUMOK követségeknél Utlevélhosszabítások, C.F.R. bérletek

!! Künstler-vizumiroda !! Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintézik.